GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romănia și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 266. Joi, 3 (15) Decemvre. 1887.

Brașovŭ, 2 Decemvre 1887.

Situațiunea politică generală continuă a fi încordată. Ḍiarele rusescĭ se pronunță acum unulŭ după altulŭ asupra concentrărilorŭ de trupe și asupra raporturilorŭ dintre Rusia și Austria, dér afirmările și lămuririle lorŭ suntŭ puținŭ liniștitóre.

Oficiósa „Gazeta de Moscva“ declară, că décă vre-o putere órecare ar cere Rusiei esplicațiunĭ în privința înarmărilorŭ ce le face, dênsa va rĕspunde prin *ultima ratio*. Lucrurile trebue sĕ fi ajunsŭ departe, décă cei din Petersburg au devenitŭ atâtŭ de sensibilĭ în cestiunea concentrărilorŭ de trupe, încâtŭ amenință cu declararea de rĕsboiu pe cei ce arŭ cere dela ei esplicărĭ.

Multŭ mai moderatŭ și pacinicŭ este limbagiulŭ organului cancelariei rusescĭ „Nord“ din Bruxella. Acestŭ organŭ ḍice, că concentrările de trupe rusescĭ ce se observă în Polonia corĕspundŭ unorŭ necesitățĭ topografice de apĕrare. „Nord“ adauge, că nu e logicŭ a se presupune, că Rusia s'ar gândi a întreprinde invasiunea Austriei cu 120,000 ómenĭ ce'i are concentrațĭ în Polonia rusésca; singurulŭ scopŭ alŭ Rusiei este de a mănține pacea și Rusia crede, că pentru acésta trebuescŭ luate marĭ precauțiunĭ și că ea trebue sĕ veghieze cu mare băgare de sémă.

Pe unŭ altŭ terenŭ pune cestiunea de controversă dintre Rusia și Austro-Ungaria „Petersburger Herold“. Acestŭ ḍiarŭ scrisŭ în limba germană s'a supĕratŭ asupra unui articulŭ apărutŭ în „Pester Lloyd“. Fóia pestană s'a fostŭ esprimatŭ în modŭ ironicŭ asupra unei afirmărĭ de mai nainte a lui „Herold“, prin care acesta își esprimă îndoéla în durabilitatea alianței Germaniei cu Austro-Ungaria, și folosindu-se de-o asemênare a datŭ espresiune pĕrerei că numita alianță va dura póte două până la trei sute de anĭ.

Rĕspundêndŭ lui „Lloyd,“ ḍiarulŭ rusescŭ „Herold“ ḍice între altele: „...Ii gratulămŭ luĭ „Pester Lloyd“ că are speranțe așa de marĭ în alianța cu Germania. „Două până la trei sute de anĭ?“ Totŭ respectulŭ! Atuncĭ în adevĕrŭ Rusia — care voesce sĕ trăiască în pace și amiciția cu Germania — ar trebuĭ sĕ rabde multŭ, până ce Austro-Ungaria va fi așa de bună sĕ evacueze provinciile sêrbescĭ, care nu suntŭ ale ei, Bosnia și Herțegovina, după ce Rusia a deșertatŭ Bulgaria. Căcĭ onorabile „Lloyd,“ cestiunea nu privesce nicĭdecum Galiția, nicĭ Bulgaria, nicĭ Serbia — popórele balcanice fericéscă-se după cum le convine — ci în ultima liniă e vorba în cele din urmă numai de deșertarea Bosniei și a Herțegovinei. Orĭ dóră crede „Pester Lloyd,“ că Rusia va privĭ cu indiferență și rîḍêndŭ, cum Austria va face din popórele balcanice, liberate cu avere și cu sânge rusescŭ, nisce supușĭ austro-ungarĭ?...“

Fóiei din Petersburgŭ îi rĕspunde acum „Pester Lloyd“ dicêndŭ că Austro-Ungaria numai la aceea nu se póte gândi, ca sĕ renunțe la Bosnia și Herțegovina. Cu privire la alianța cu Germania ḍice acéstă fóiă, că pune unŭ prețŭ estra-ordinarŭ de mare pe ea, dér sĕ nu crédă nimenea că Austro-Ungaria și-ar răzima apĕrarea intereselorŭ sale de esistență numai pe acéstă alianță.

E caracteristică într'aceea deosebirea de vederĭ ce se manifestă din incidentulŭ concentrărilorŭ de trupe rusescĭ la granița Galiției în foile germane de-o parte și în cele austro-ungare de altă parte cu privire la modulŭ de procedere alŭ guvernului monarchiei nóstre.

„Neue freie Presse“ de Marțĭ se ocupă mai de aprópe de acéstă deosebire de vederĭ. Ea își arată mulțămirea, că pressa germană vorbindŭ despre situațiune a documentatŭ solidaritate cu Austro-Ungaria, dér se teme că sfaturile urgente ce i se dau monarchiei nóstre din partea germană arŭ puté, décă ar fi urmate de ea, sĕ provóce pe Rusia.

„Austria,“ ḍice „N. fr. Presse“, „e în continuu provocată din partea germană sĕ-șĭ armeze fortărețele, sĕ-șĭ trimétă trupele în Galiția, sĕ nu țină sémă de motive de nimica sub cuvêntŭ de economiă, sĕ nu se legene cu ușurătate în siguranță și sĕ întêmpine pe Rusia în modŭ impunĕtorŭ. Décă guvernulŭ din Viena ar corĕspunde tuturorŭ acestorŭ dorințe, atuncĭ de multŭ s'ar fi dispusŭ mobilisarea armatei austriace și noi amŭ sta în fața inimicului înarmațĭ până 'n dințĭ“...

„Nu este“ — încheiă fóia vieneză — „nicĭ lașitate nicĭ înjosire décă neîncetatŭ se cere, că scopulŭ principalŭ alŭ politicei austriace trebue sĕ fiă mântuirea uneĭ păcĭ, care sĕ nu fiă rĕscumpĕrată cu prețulŭ sacrificării celorŭ mai marĭ interese ale nóstre. Țéra are nevoiă de liniște ca sĕ-șĭ pótă vindeca rănile causate de crisele economice. Energia cea ageră, ce se pretinde în imperiulŭ germanŭ dela Austria, ar smulge din pămêntŭ cea din urmă ancoră a păcii. Nu-i vorbă, se póte purta rĕsboiulŭ décă e necesitate, dér nu fiindŭ că e consideratŭ că necesarŭ....“

Cu alte cuvinte aliații germanĭ ai monarchiei stăruescŭ în direcțiunea rĕsboiului, ér cei din Viena se țînŭ câtŭ se póte de reservațĭ. Cum sĕ ne esplicămŭ acéstă ciudată oposițiune?

Generalulŭ Doda către comisiunea dietei.

Étă scrisórea ce a adresat'o d. generalŭ Doda comisiunei de incompatibilitate la provocarea ei:

Onorabilei comisiunĭ de incompatibilitate a camerei deputațilorŭ

în Budapesta.

Onorabilă comisiune, cu provocare la §§. 135 și 137 ai regulamentului camerei prin comunicarea unei copii a procesului verbalŭ despre ședința din 30 Noemvre a. c. m'a încunosciințatŭ cumcă în causa alegerii mele va lua hotărîre definitivă în ḍiua de 14 Decemvre a. c. totodeodată sunt poftitŭ, ca până la acelŭ terminŭ sĕ-i aducŭ la cunosciința declarațiunea mea séu eventualele mele observărĭ; în fine sunt poftitŭ a mĕ presenta înaintea comisiunii séu in persónă séu prin unŭ plenipotențiatŭ.

Renunțândŭ prin acésta la dreptulŭ ce-mĭ compete în înțelesulŭ §-lui 125 alŭ Regulamentului Camerei, de a-mĭ pleda causa înaintea comisiunii în persónă séu prin mandatarŭ, rogŭ pe On. Comisiune sĕ fiă convinsă, că nu facŭ acésta nicĭdecum din lipsa de respectulŭ ce-i datorescŭ și care bucurosŭ i lŭ păstrezŭ; ci numai din aceea simplă causă, că după motivata mea declarațiune, îndreptată în două rêndurĭ camerei representative, nicĭ în fața On. Comisiunĭ n'așŭ puté face altceva decâtŭ încă odată sĕ declarŭ că: deórece de atuncĭ dela declarațiunea mea din 10 Octomvre a. c. situațiunea nu s'a schimbatŭ întru nimicŭ, susținŭ cu firmitate și astăḍĭ acea declarațiune, conformŭ căreia nicĭ la deliberările Camerei nu participŭ, nicĭ mandatulŭ nu mi-lŭ depunŭ; și la motivele espuse în acea declarațiune, care motive m'au constrînsŭ la acelŭ pasŭ seriosŭ și, o mărturisescŭ apriatŭ, între împrejurărĭ normale abia îndatinatŭ, mai adaugŭ încă rugarea ca:

On. Comisiune aprețiândŭ cu seriositate acele nesănĕtóse împrejurărĭ politice la carĭ am avisatŭ și carĭ producŭ astfelŭ de apariționĭ abnorme, la deciderea acestei cause, sĕ nu aplice numai cinosura formală, fără îndoială singură îndreptățită între împrejurărĭ normale, ci sĕ aprețieze acéstă afacere și din punctŭ de vedere alŭ rațiunilorŭ de statŭ mai înalte și sĕ atragă atențiunea Casei în modŭ cuvenitŭ asupra simptomaticei însemnătățĭ a unorŭ asemenea apariționĭ.

In acestŭ casŭ On. Comisiune, dup'a mea nepretensivă opiniă, ar împlini unŭ actŭ de înaltŭ patriotismŭ, éră eu prin nepresentarea credenționalului meu așĭ fi făcutŭ patriei celŭ mai mare serviciu, ce ca deputatŭ alesŭ ilŭ puteam face între asemenea împrejurărĭ.

Când am onóre a aduce acésta la cunoscința binevoitóre a Comisiunii, credŭ c'am corĕspunsŭ din destulŭ scopului provocării ce mi-a adresatŭ On. Comisiune.

Aștept acum în deplină liniște a consciințeĭ mele decisiunea Comisiunii, căcĭ fiă aceea orĭcum va fi, sêmtulŭ politicŭ de dreptŭ alŭ On. membrĭ ai Comisiunii nu-mĭ va denega recunóscerea, că în situațiunea, în carea am devenitŭ prin alegerea mea de deputatŭ dietalŭ, între împrejurările abnorme, numai unŭ pasŭ onestŭ mi-a mai rĕmasŭ: declarațiunea mea din 10 Octomvre.

Caransebeșiu, 10 Decemvre 1887.

Traianŭ Doda.

Austro-Ungaria și concentrările Rusiei.

„La Liberté roumaine“ aduce scirea, că supușii austro ungarĭ din Romănia au fostŭ informațĭ că trebue sĕ stea gata de a reintra în țéră în casŭ că vorŭ fi chemațĭ sub arme.

De altă parte ḍiarulŭ oficialŭ militarŭ din Petersburgŭ publică ordinulŭ de transferare a divisiunei 13 de cavaleriă cu artileria sa dela Moscva la Varșovia. Ér oficiósa „Gazeta de Moscva“ declară, că décă vre-o putere óre-care ar cere Rusiei esplicații în privința înarmărilorŭ ce face, ea, Rusia, va rĕspunde prin *ultima ratio*.

Mai comunică „Daily News“ din Londra că guvernulŭ rusŭ negociază unŭ mare împrumutŭ prin intermediarulŭ Băncei franceze.

Tóte aceste scirĭ facŭ sĕ védă pressa englesă apropiându-se o catastrofă, pregătindŭ Rusia rĕsboiulŭ.

Deja se vorbesce în Viena și în Pesta despre eventualitatea convocării delegațiunilorŭ într'o sesiune estraordinară în luna Ianuarie, pentru a vota sumele de banĭ necesare mĕsurilorŭ militare ce arŭ trebuĭ sĕ se ia în urma concentrărilorŭ continue de trupe rusescĭ.

Unele ḍiare din Viena suntŭ de pĕrere, că Rusia vrea sĕ ațîțe pe Austro-Ungaria ca sĕ atace și în acestŭ casŭ monarchia nóstră n'ar puté primi ajutorŭ din partea Germaniei. Décă ținemŭ sémă că de altă parte cercurile militare germane îndémnă pe Austro-Ungaria sĕ ia ofensiva, atuncĭ tótă sfara în țéră cu alianța nu plătesce nimicŭ.

Se mai vorbesce, că Rusia amenință pe Austro-Ungaria ca sĕ o împedece d'a sta în calea loviturei de statŭ ce a plănuit'o Rusia în Bulgaria.

Peste totŭ cercurile conducĕtóre din Viena suntŭ pĕtrunse de seriositatea situațiunei. Comandantulŭ de corpŭ din Praga, fldzm. br. Filipovicĭ a fostŭ primitŭ de monarchŭ în audiență mai lungă. Póte că va fi necesitate d'a se lua contra mĕsurĭ militare în mĕsura în care se facŭ concentrările rusescĭ, mai alesŭ că foile oficióse germane așteptă sĕ se ia din partea monarchiei nóstre astfelŭ de mĕsurĭ, ḍicêndŭ că Germania nu-șĭ póte lua asupră-șĭ sarcina apĕrării.

SCIRILE ḌILEI.

Joia trecută, scrie „Biserica și Scóla“, s'au ținutŭ alegerile de deputațĭ din clerŭ pentru congresulŭ naționalŭ bisericescŭ din partea *diecesei Aradului*. După raportulŭ primitŭ până acum, în cercurile Aradŭ-Radna s'a alesŭ deputatŭ congresualŭ preoțescŭ: părintele protopresviterŭ Vasiliu *Beleșiu*, în cerculŭ Șiria-Ienopolea părintele Vasiliu *Mangra*, profesorŭ de teologiă, în cerculŭ Timișóra-Bănatŭ-Comloșŭ părintele protopresviterŭ Meletiu *Dreghiciu*, în cerculŭ Lipova-Vinga părintele Augustinŭ *Hamsea*, asesorŭ consistorialŭ. In *diecesa Caransebeșului* s'au alesŭ deputațĭ din clerŭ la congresŭ, precum comunică „Fóia Diecesană: in cerculŭ Caransebeșŭ Filaretŭ *Musta* protosincelŭ; Mehadia Michailŭ *Popoviciu* protopresbiterŭ; în Ciacova Paulŭ *Miulescu* protopresbiterŭ; în Lugoșŭ Dr. Georgiu *Popoviciu* protopresbiterŭ; în Buziașŭ Alexandru *Ioanovicĭ* protopresbiterŭ; în Oravița Andreiu *Ghidiu* protopresbiterŭ; în Petrovoselo Trifonŭ *Miclea* protopresbiterŭ; în Iamŭ Filipŭ *Adamŭ* protopresbiterŭ; în Vêrșețŭ Ioanŭ *Popoviciu* protopresbiterŭ; în Făgetŭ George *Popoviciu* adm. protral; de deputațĭ mi-

renesci suntŭ aleşĭ în cercurile: Brebulŭ (necunoscutu încă); în Lugoşŭ Dr. Alexandru *Mocioni;* în Făgetŭ Constantinŭ *Rădulescu;* în Buziaşŭ Atanasiu *Cimponeriu;* în Ghiladŭ Aureliu *Drăganŭ;* în Vêrşeţŭ Martinŭ *Ţapu;* în Iamŭ Ilie *Trăila;* în Sasca montană George *Szerb;* în Oraviţa Ilie *Trăila* (de douĕ orĭ); în Bogşa Iuliu *Petricŭ;* în Caransebeşŭ Ioanŭ *Bartolomeiu;* în Ohababistra Iónŭ *Popoviciu;* în Teregova Patriciu *Drăgălina;* în Domaşnia Ilie *Curescu;* în Mehadia Leontinŭ *Simonescu;* în Prigor Stefanŭ *Velovanŭ;* în Bozovicĭ Iulie *Novacŭ;* în Biserica-albă Ioanŭ *M. Roşu;* în Alibunarŭ Simeonŭ *Moldovanŭ;* în Satulŭ-nou Petru *Tisu.*

—x—

Metropolitulŭ sêrbŭ Angelicĭ suferindŭ de bólă de peptŭ, a cerutŭ şi 'i s'a acordatŭ din partea ministrului ungurescŭ de culte unŭ concediu de 6 lunĭ, până în 1 Maiu a. v. spre a petrece în insula Corfŭ. Se ḑice că amintitulŭ metropolitŭ şĭ-ar fi făcutŭ şi testamentulŭ. Pe timpulŭ absenţei sale din Carloveţŭ, afacerile metropoliei şi archiepiscopiei le va conduce episcopulŭ eparchiei Bacica Vasilian Petrovicĭ. „Branik«, unŭ ḑiarŭ sêrbescŭ, este tare cătrănitŭ, şi cu dreptŭ cuvêntŭ, asupra metropolitului Germanŭ, pentru-că elŭ a cerutŭ concediu dela ministrulŭ de culte, căcĭ prin acestŭ pasŭ alŭ lui a degradatŭ demnitatea metropoliei sêrbescĭ. Ce ar ḑice la acésta, întrébă numitulŭ ḑiarŭ, metropoliţii Stratimirovicĭ séu Raiacicĭ, décă s'arŭ scula din mormêntŭ? Concediu formal cerŭ numai funcţionarii subordinaţĭ ministrului, ajungea decĭ simpla notificare a plecărei şi substituirei. — Grea lovitură pentru poporulŭ sêrbescŭ, décă metropolitulŭ lorŭ a ajunsŭ a fi slujbaşulŭ guvernului ungurescŭ!

—x—

Inspectorulŭ r. de dare alŭ comitatului *Cluşiu* a raportatŭ în adunarea dela 12 Decemvre a comitetului administrativŭ, că în cuartalulŭ ultimŭ alŭ anului curentŭ s'au încassatŭ în darea directă 397,076 fl 64½ cr., rĕmânêndŭ restanţă 430.325 fl. 42½ cr., va sĕ ḑică *nicĭ jumĕtate din dare nu s'a putută încassa.* Restanţa în anulŭ acesta e cu 18,689 fl. 90½ cr. mai mare ca acum unŭ anŭ pe astă vreme. In darea militară din datoria totală de 74 355 fl. 81½ cr. abia s'au pututŭ încassa 14,791 fl. 50½ cr., rĕmânêndŭ restanţă 59,564 fl. 31 cr. v. a. — »Fericite“ stărĭ!

—x—

In şedinţa dela 6 Decemvre a *presbiteriului evangelicŭ* (săsescŭ) *din Braşovŭ* s'a pusŭ în discusiune acea ordinaţiune a ministrului ungurescŭ de comunicaţiune, prin care se dispune a se adresa scrisorile oficióse în limba ungurésca pentru a puté fi scutite de porto. Adunarea declară ca *nelegală* acéstă ordinaţiune şi hotăresce că decâtŭ sĕ se adreseze scrisorile oficióse în limba ungurésca, *mai bine vorŭ plăti porto,* adresându-le în limba germană, care este limba oficiósă a bisericei evangelice. — Mai corectă şi dréptă hotărîre nu se póte.

—x—

In ḑilele acestea a trecutŭ prin gara *Braşovŭ* unŭ transportŭ de 14 vagóne cu tunurĭ trimise din Berlinŭ pentru România.

—x—

Erĭ ni s'a telegrafiatŭ că deputatulŭ ungurŭ *Literaty* a muritŭ în urma unui duelŭ ce a avutŭ. Duelulŭ l'a avutŭ cu advocatulŭ din Pesta Dr. Eugen Pasztely Amêndoi duelanţii erau rudenii, nevestele lorŭ fiindŭ surorĭ. Duşmănia datéză dela alegerile pentru dietă, când Pasztely a păşitŭ în acelaşĭ cercŭ ca contracandidatŭ alŭ lui Literaty, deşi fără resultatŭ.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune face atente jurisdicţiunile printr'unŭ cerculară, că *numai judecătoriile* r. suntŭ în dreptŭ a *secvestra scrisorĭ şi pachete postale* precum şi *telegrame.* Alte persóne oficiale, ca d. e. căpitanii de poliţiă, fisolgăbirĕii, comandanţii de gendarmeriă etc. în nicĭ unŭ casŭ nu suntŭ îndreptăţiţĭ a face acésta. Dér comunicărĭ despre date autentice cu privire la astfelŭ de scrisorĭ etc. se potŭ cere şi dela şefii autorităţilorŭ poliţienescĭ.

—x—

Alalta séră *au arsŭ* în Uliţa de mijlocŭ din *Braşovu-vechiu* douĕ şurĭ pline cu bucate şi unŭ grajdŭ.

—x—

„Priest's Transilvanian (Hungarian) Gold Mines (Limited)« este titlulŭ unei *nouĕ societăţĭ de acţii,* ce s'a intemeiatŭ în Londra cu unŭ capitalŭ de 90,000 lire, ca sĕ cumpere şi sĕ esploateze minele de aurŭ dela St. Nicoli şi St. Mária în Ardealŭ. Preţulŭ cumpĕrării e de 60,000 lire, care se va plăti jumătate în banĭ gata, jumătate în acţii plătite deplinŭ.

De lângă Oltŭ*), Decemvre 1887.

Şcólele de statŭ din Făgăraşŭ facŭ mare propagandă de maghiarisare. Copii de românŭ nu mai sciu altfelŭ saluta, decâtŭ „alászolgája“. In anulŭ şcolarŭ trecutŭ aprópe la 180 elevĭ românĭ cercetară şcólele elementare şi civile de statŭ din Făgăraşŭ. Notarĭ, preoţĭ şi învĕţătorĭ românĭ îşĭ trimitŭ copii la şcólele acestea.

Mai bătĕtorŭ la ochĭ este purtarea învĕţĕtorului de statŭ D. Gabor, fostŭ înv. dirig. grăniţărescŭ — carele face mare hatîrŭ şcólelorŭ de statŭ. Copii de românŭ alérgă din tóte unghiurile comitatului la acestŭ învĕţătorŭ românŭ-maghiaronŭ, carele după cum sunt informatŭ din isvorŭ demnŭ de tótă credinţa, nicĭ nu vorbesce cu elevii sĕi românĭ românesce.

Limba română nu se propune la acestea şcóle în unŭ comitatŭ curatŭ românescŭ, pre când legea şcolară ḑice, că la astfelŭ de şcóle limba ţinutului trebue propusă, ca obiectŭ de învĕţămêntŭ. Ar fi de doritŭ ca sĕ se propună şi limba română în fiăcare clasă a acestorŭ şcóle.

Insĕ de aşa ceva nu prea avemŭ speranţă.

Opincarulŭ.

Sĕlagiu, 8 Decemvre 1887.

Onorată Redacţiune! Ca unŭ simplu cronicarŭ vinŭ a înregistra în preţuitulŭ ḑiarŭ ce redigeaţĭ ḑiua de 15 Noemvre 1887, în care preoţimea din tractulŭ Crasnei şi-a ţinutŭ »conferinţa preoţéscă“ anuală în comuna Şieredeiŭ, sub presidiulŭ Reverendisimului domnŭ Alimpiu Barboloviciu. Ca tóte actele solemne ale Românilorŭ, astfelŭ şi cu deosebire acéstă conferinţă s'a precedatŭ de serviciulŭ divinŭ celebratŭ de preoţimea tractuală sub pontificatulŭ Reverendisimului domnŭ Vicariu. Biserica cea frumósă şi spaţiósă de pétră, care arŭ servi de decóre chiar şi unui oraşŭ, rĕsuna de cântările armoniόse esecutate de corpulŭ preoţescŭ, câtă şi corulŭ scolarilor condusŭ de învĕţătorulŭ localŭ Petru Chişiu. — La finea serviciului divinŭ on. domnŭ Ignaţiu Suru preotŭ în Malu. conformŭ programei conferinţei, ne-a vorbitŭ despre »Indurarea lui Dumneḑeu“. Atâtŭ conţinutulŭ câtŭ şi predarea disertaţiunei a fostŭ satisfăcĕtóre, daună că din incidentulŭ têrgului în Crasna a fostŭ puţinŭ poporŭ la biserică.

După serviciulŭ divinŭ luând unŭ micŭ dejunŭ la ospitaliera mésă a confratelui nostru on. d-nŭ Vasiliu Gheţie preotŭ localŭ, cu toţii ne-amŭ îndreptatŭ spre şcólă, loculŭ »conferinţei preoţescĭ“. Ne-a fostŭ mare bucuria, când amŭ vĕḑutŭ că trebue sĕ intrămŭ într'un edificiu de totŭ nou, bine situatŭ, avêndŭ o sală pentru învĕţămêntŭ acomodată recerinţelorŭ scolastice şi higienice, precum şi apartamentele necesarii pentru învĕţătorŭ. O comună aşa mică cu 880 suflete, avêndŭ o biserică relativŭ fórte frumósă, şi o şcólă confesională modernă, precumŭ şi casă parochială din materialŭ solidŭ, póte fi mândră de progresulŭ făcutŭ, precum şi de conducĕtorii sĕi bisericescĭ.

Reverendisimulŭ Domnŭ Vicariu a deschisŭ şedinţa printr'unŭ discursŭ bine alcătuitŭ, în care nĭ a semnalatŭ chiămarea importantă ce o avemŭ şi care îşĭ are basa în virtuţile teologice *credinţa, speranţa şi iubirea,* carĭ a-le protegea, menagea şi a-le păstra în puritatea lorŭ desĕvêrşită, ca pe atarĭ mijlóce cu ajutorulŭ cărora putemŭ conduce sigurŭ la mântuinţă turma nouĕ încredinţată spre păstorire, ne impune sf. maică biserică. Corolariulŭ acestorŭ virtuţĭ o formézâ iubirea, iubirea ne a îndemnatŭ a alerga într'o adunare sciinţifică religiósă, ér esaminândŭ starea nóstră religiósă morală, precum şi a turmei păstorirei nóstre încredinţate, sĕ conchidemŭ că óre amŭ regresatŭ séu chiar progresatŭ faţă de aceste trei virtuţĭ teologice; în casulŭ ântêiu sĕ ne stringemŭ rêndurile, sĕ esaminămŭ ranele carĭ ne bântuescŭ şi nimicescŭ efectulŭ sublimŭ alŭ acestorŭ virtuţĭ şi acele după putinţă sĕ le estirpămŭ; ér în alŭ doilea casŭ sĕ ne felicitămŭ şi succesele dobêndite sĕ ne servéscă de nou stimulŭ, pentru de a lucra în direcţiunea indigetată de spiritulŭ acestorŭ trei virtuţĭ.

După acestŭ discursŭ invocandŭ ajutorulŭ spiritului sfântŭ, şedinţa se declară deschisă. Constituindu-se şedinţa prin alegerea notarului *adhoc* în persóna on. d-nŭ Ioanŭ Ilieşiu preotŭ în Crasna, conformŭ programei Conferinţei on. d-nŭ Gregoriu Simonŭ preotŭ în Hureḑŭ este provocatŭ a-şi ceti disertaţiunea impusă de conferinţa precedentă despre: „Sacramentulŭ Căsătoriei“. Acéstă disertaţiune deşi a doveditŭ diliginţa esemplară a d-lui disertantŭ întru studiarea teologiei şi moralei, totuşĭ pare că n'a saţiatŭ în destulŭ aşteptarea conferinţei, care cu cea mai încorpată atenţiune a urmăritŭ desvoltarea tablourilorŭ acestei importante teme ce s'a vĕditŭ din criticele varii şi fórte instructive îndreptate în contra tractărei prea teoretice a temei, obiecţionândŭ conferinţa, că nu într'atâta espunerea stereotipică a principiilorŭ teologice şi morale faţă de acestŭ sf. sacramentŭ, ci aplicarea şi desvoltarea lui faţă cu relaţiunile nóstre locale şi sociale, trebue sĕ formeze subiectulŭ, care ca unŭ firŭ roşiu sĕ se strecóre prin tótă disertaţiunea. Altcum, operatulŭ are meritulŭ de a puté fi datŭ publicităţii. — Dându-se cetire protocolului conferinţei precedente se autentică în tótă estensiunea.

După acésta se încinge o viuă discusiune faţă de venerata ordinaţiune consistorială dto 8 Iuniu a. c. Nr. 4059, în care clerulŭ este provocatŭ a conlucra între inteligenţĭ şi poporŭ premergêndŭ cu esemplu, la colectarea de banĭ pentru înfiinţarea unui fondŭ comunŭ diecesanŭ, care colectă apoi sĕ se aşternă la veneratulŭ consistoriu. *Conferinţa unanimŭ se dechiară, că de locŭ nu e dispusă a adera la înfiinţarea unui nou fondŭ diecesanŭ, pănŭ atuncĭ până când nu va primi o dare de sémă severă despre demersulŭ, regresulŭ, stagnarea séu dóră înflorirea (?) fondurilorŭ esistente diecesane*

Mai încolo conferinţa cu o viuă mulţămire ia notiţă despre îngrijirea veneratului presidiu, faţă cu biblioteca tractuală, reţinêndŭ pentru viitorulŭ acesteia o acţiă de a institutului de creditŭ „Silvania“, totodată se susţine decisiunea, ca fiăcare preotŭ sĕ contribue pe anŭ câte 1 fl. pentru acéstă bibliotecă.

Sĕ ia apoi în discusiune afacerea fondurilorŭ de bucate, aşa numite *„grânare bisericescĭ şcolare“.* O instituţiune mai salutară ca acésta nicĭ că se póte, şi importanţa ei este precisată prin nisuinţa tare a preoţimei din acestŭ tractŭ, care urmândŭ esemplulŭ demnului sĕu conducĕtorŭ, a arătatŭ cu acéstă ocasiune frumóse resultate, căcĭ potŭ veni timpurĭ, şi mi se pare că nu suntŭ departe, când bietulŭ poporŭ îngenunchiatŭ deja sub povara nenumĕratelorŭ imposite, sĕ nu mai pótă rĕsufla şi în amărăciunea sufletului sĕu sĕ strige unŭ *„nu mai avemŭ de unde“* şi atuncĭ câtŭ de bine ne vorŭ prinde fondurile nóstre eclesiastice-şcolare esistente, pentru aco-

---

*) Ce facŭ Oltenii? Şi-au juratŭ singurĭ peirea? Nu vĕdŭ că au ajunsŭ a perde şi comuna Făgăraşŭ? Vomŭ reveni. — Red.

FOILETONŬ.

Balada Peleşului.

(de V. Alexandri.)

I.

Plânge Prahova în vale
Şi se vaetă mereu,
Totŭ ducêndŭ în a sa cale
Dorulŭ Peleşului sĕu.
Tulburată se repede
Vrêndŭ de stâncĭ a se isbi,
Căcĭ cu dênsa nu'lŭ mai vede
Râvnitorŭ de-a se iubi.

De când apa curgĕtóre
Şi cu sórele cerescŭ
Au menire învitóre
Pentru sînulŭ pămêntescŭ,
Dându'i viéţă şi rodire,
Veselie şi norocŭ,
Ea, prin dulce rĕcorire,
Elŭ, prin razele-i de focŭ, —

Peleşulŭ cu florĭ pe frunte
Şi'n veşminte de cristalŭ,
Venea ḑilnicŭ dela munte.
Peste malurĭ dândŭ năvalŭ.
Şi toţĭ braḑii, în mirare
De-a'lŭ vedea clocotitorŭ,
Fremătau cu întrebare:
Unde'lŭ duce viulŭ dorŭ?

Elŭ sbura, cum gândulŭ sbóră,
Prin sĕlbatice pădurĭ,
Locuite odinióră
De urşĭ marĭ, de marĭ vulturĭ,
Şi mergea ca sĕ se culce,
Plin de viéţă, fericitŭ,
Pe alŭ Prahovei sîn dulce,
Ca 'ntr'unŭ légĕnŭ multŭ iubitŭ.

Ş'amêndoi, în desfătare,
Se duceau întrulocaţĭ,
Până 'n josŭ peste hotare,
Multŭ departe de Carpaţĭ,
Veselĭ rĕtăcindŭ prin lume,
Sub cerŭ vecînicŭ zîmbitorŭ,
Elŭ, uitândŭ chiar alŭ sĕu nume,
Ea, chiar locu'i de isvorŭ.

Bune vremĭ erau p'atunce,
Când ursitului din stâncĭ
Nu'i păsa ca sĕ s'arunce
Peste rîpele adâncĭ.
Il mâna dorulŭ ce este
Dulce-alŭ inimei avêntŭ,
Care trece ca 'n poveste
Peste mărĭ, pe sub pămêntŭ.

Dér acum elŭ întârḑie...
Drumu 'n cale'i s'alungitŭ!
Ea 'lŭ aştéptă ca sĕ vie
Din ḑorĭ până la sfinţitŭ,
Şi sêrmana tulburată,
Se totŭ vaetă mereu,
Purtândŭ grija necurmată,
Grija Peleşului sĕu!

II.

Intr'o ḑi... aşa se spune,
Călĕtorulŭ tinerelŭ
Dărì 'n cale'i o minune,
O minune de castelŭ,
Ce într'o clipă rĕsărise
Din pămêntulŭ scorburosŭ
Ş'a lui porţĭ cu dragŭ deschise
Unui rege gloriosŭ.

Elŭ vĕḑù trecêndŭ în sóre
Şi sub codri bĕtrânescĭ
O Regină cântătóre
De a munţilorŭ poveştĭ,
Şi frumóse Margărite
Pe sĕlbatice poticĭ,
Şi pe drumurĭ năsipite
Urme de picióre micĭ.

S'auḑi, ce nu s'aude
In desimile din munţĭ;
Nu urlărĭ de fiare crude,
Nu căderĭ de braḑĭ cărunţĭ,
Ci divina armonie
De dulcĭ glasurĭ argintii
Şi de organŭ ce re'nvie
Umbre albe de copii.

Fermecatŭ, Peleşulŭ şede
Pe o stâncă 'n locŭ opritŭ:
Vede, ce nu'i vine-a crede,
Simte, ce n'a mai simţitŭ.
Ca şi dênsulŭ, în uimire,
Urieşii cu vêrfŭ albŭ
Primblă ţinteşa privire
Pe castelulŭ acelŭ d'albŭ.

Splendidă'i 'nalta clădire,
Ce străluce-acum sub cerŭ
Cu maiestra 'mpodobire
Unui mândru juvaer...
E menitŭ ca sĕ devină,
In presentŭ şi viitorŭ,
Cuibŭ voiosŭ de ospeţiă,
Cuibŭ de glorii şi onorŭ!

III.

Étă Regele sosesce
Lângă Peleşŭ, gânditorŭ.
Şi'lŭ întrébă: de voesce
Ca sĕ'i fiă muncitorŭ,
Căcĭ e june, şi e tare,
Câtŭ optŭ-ḑecĭ de murguşorĭ
Şi cu braţulŭ lui e 'n stare,
Sĕ 'nvêrtéscă roţĭ de morĭ!

perirea indiginţelorŭ culturale. Potŭ veni ḑile nefericite pe fii unei parochii, când elementele distrugêndŭ şi nimicindŭ totŭ productulŭ cerealelorŭ, prefăcêndŭ agrii mai înainte îmbelşiugaţĭ şi mănoşĭ într'o pustietate cutrierătóre şi atuncĭ câtŭ de bine ne vorŭ prinde granarele eclesiastice din carĭ după mărimea nefericirei sĕ distribuimŭ bucate la bietulŭ poporŭ, până ce-şĭ va mai veni în fire din catastrofa ce-a induratŭ. Preoţĭ cu crucea în frunte, căcĭ scopulŭ e prea sfântŭ!

Mai departe se face o revistă peste scólele din tract şi în urma esaminărei şi desbaterei fiesce căreia, se constată cu plăcere că învĕţământulŭ prosperéză şi că viitorulŭ e alŭ nostru. Se pune unŭ deosebitŭ pondŭ pe scólele de pomăritŭ, se aduce conclusŭ şi se îndatoresce fiăcare scólă a arăta pe fie-ce anŭ unŭ anumitŭ cvantŭ de altoi, precum şi fiecare elevŭ repetiţionalŭ pe anŭ sĕ producă 5 altoi, şi pentru controlarea acestorŭ decisiunĭ veneratulŭ nostru preşedinte a binevoitŭ a lua asupra sa sarcina de supraveghere cu ocasiunea visitaţiunei protopopescĭ, precum pe cei negligenţĭ şi renitenţĭ sĕ-i pedepséscă, — cu multă bunăvoinţă s'a angajatŭ ca despre tóte acestea sĕ facă o relaţiune detaliată în conferinţa proximă preoţéscă. Sĕ trăiască!

Desbătêndu-se starea moralităţii poporului din tractŭ cu mângâiere s'a constatatŭ îmbunătăţirea ei precum şi conlucrarea preoţimei prin conţiunĭ şi catecheze la redicarea ei.

Étă o mică icónă despre nisuinţele nobile ale acestei conferinţe, care voindŭ a conlucra din rĕsputerĭ pentru mărirea lui D-ḑeu şi binele multŭ cercatului nostru poporŭ, se vede că póte, dândŭ o viuă dovadă, că o corporaţiune, fiă câtŭ de mică, când are în sînulŭ sĕu unŭ conducĕtorŭ, care în totdéuna este gata a fi *„tuturora tóte“* Corinth. IX. 22, şi care se îngrijesce *„precum doica îşĭ caută de copii sĕi“* Tesal. II 7, se póte felicita de progresele ce le face, şi póte înainta sigurŭ pe calea binelui.

După conferinţă amŭ fostŭ întrunițĭ cu toţii la unŭ prânḑŭ frăţescŭ oferitŭ cu multă iubire de on. d-nŭ Vasiliu Gheţie şi stimata sa soţiă. Intre bucatele sumtuóse şi gustóse s'au ţinutŭ mai multe toaste, pentru factorii culturei şi moralităţii poporului credinciosŭ. La revedere a treia ḑi de Rosalii în Stirciu.

Unŭ membru alŭ conferinţei.

Jubileulŭ Dr. G. D. Teutsch.

In 12 Dec. Saşii ardelenĭ au serbatŭ a 70-ea aniversară a ḑilei nascerei episcopului Dr. G. D. Teutsch. In preséra acestei ḑile i s'a făcutŭ în Sibiiu conductŭ cu torţe, la care au luatŭ parte şcolarii cu profesorii, deputaţiunile din provinciă, corulŭ de vr'o 160 şcolarĭ cu lampióne în colorĭ, orchestra oraşului, numĕrosŭ publicŭ săsescŭ. Episcopulŭ a fostŭ salutatŭ printr'unŭ discursŭ la care dênsulŭ a rĕspunsŭ. Urmă apoi o cină comună a óspeţilorŭ la „Impĕratulŭ romanŭ.“ Serbarea s'a continuatŭ a doua ḑi după programŭ.

Episcopulŭ Teutsch e născutŭ la 12 Decemvre 1817 în Sighişóră. Absolvă gimnasiulŭ de acolo, apoi trecù la universitatea din Viena, ér după unŭ anŭ la cea din Berlinŭ. In 1842 fù numitŭ profesorŭ la liceulŭ din Sighişóră şi apoi alesŭ în 1850 directorŭ. In 1863/4 a fostŭ deputatŭ alŭ dietei din Sibiiu ca *regalistŭ*, apoi deputatŭ în Reichstagulŭ din Viena la 1864/5 fiindŭ deja preotŭ în Agnita (alesŭ la 1863). După dualisarea monarchiei fù deputatŭ în dieta ungară, din care la 1867 eşì, fiindŭ alesŭ episcopŭ în 19 Septemvre 1867 şi la 1868 fù introdusŭ sĕrbătoresce în oficiu.

Pentru poporulŭ săsescŭ, pentru biserica şi şcóla acestuia Episcopulŭ Teutsch are marĭ merite. A scrisŭ şi în „Istoria Sasilorŭ.“

Universitatea din Jena i-a conferitŭ în 1858 titlulŭ de doctorŭ onorificŭ în filosofiă, în 1882 acelaşĭ titlu în teologiă, în 1884 Universitatea din Berlinŭ acelaşĭ titlu în drepturĭ. Academia de sciinţe din München şi Societatea sciinţelorŭ juridice din Göttingen l'au numitŭ membru, museulŭ naţionalŭ german ilŭ alese în comitetŭ, reuniunea Gustav Adolf ilŭ alese în comitetulŭ centralŭ şi preşedinte alŭ reuniunei Gustav Adolf din Ardealŭ, ér reuniunea (săséscă) istorică a ţĕrii de repeţite orĭ preşedinte. Aḑĭ e şi membru alŭ camerei magnaţilorŭ ungurescĭ.

Teatru românŭ în Braşovŭ.

Duminecă séră în 29 Noemvre (11 Decemvre), societatea tinerilorŭ comercianţĭ românĭ din locŭ a datŭ în sala redutei o representaţiune teatrală, pe care amŭ fostŭ anunţat'o mai dinainte. S'a jucatŭ comedia *Unŭ tutorŭ,* în 2 acte şi unŭ tablou, de Matilda Poni.

Acţiunea se petrece pe o moşiă de lângă Iaşĭ. Tênĕra fată Eleonora Steria, fiindŭ orfană, e pusă sub tutoratulŭ tînĕrului Redeanu, amicŭ alŭ tatălui ei, avêndŭ ca damă de companiă pe d-na Renon şi Eleonora ilŭ iubesce pe Redeanu, precum şi acesta pe fată, fără sĕ-şĭ mărturiséscă unulŭ altuia simţĕmintele. Eleonora credêndŭ că tutorulŭ ei vrea sĕ ia de soţiă pe fata d-nei Belicĭ, devine rea, nervosă, şi de cele mai multe orĭ îşĭ rĕsbună pe Buzduganŭ, bĕtrânŭ servitorŭ alŭ lui Redeanu; în cele din urmă se hotărăsce sĕ se învenineze împreună cu cameriera ei Rariţa, care la rêndulŭ ei se plângea de necredinţa iubitului ei Ioniţă, puşcaşŭ pe moşia lui Redeanu. Din norocire Dornescu, unŭ amicŭ a lui Redeanu, care nevoindŭ sĕ ia de soţiă pe „Eleonora precum hotărîseră părinţii lorŭ şi fiindŭ logoditŭ cu alta, descopere lucrulŭ şi'i dă altă întorsătură. Destăinuesce lui Redeanu câtŭ de multŭ ilŭ iubesce Eleonora, încâtŭ e decisă sĕ móră. In urma mĕsurilorŭ luate de Dornescu, Redeanu se şi convinge despre acésta, ér în locŭ de veninŭ li se dă feţe'orŭ alte prafurĭ, care la adórme. In cele din urmă Redeanu se căsătoresce cu Eleonora, ér Ioniţă cu Rariţa, amêndouĕ părechile deodată pe moşia lui Redeanu.

Rolulŭ „Eleonorei« l'a interpretatŭ d-şóra Elena Dimitriu cu multă pricepere; unorŭ momente, ca cele de nervositate şi de mâniă, le-a datŭ viuă espresiune; în generalŭ şĭ-a înţelesŭ bine rolulŭ. — D-lŭ G. Zănescu ca „Redeanu« a jucatŭ bravŭ, ér d-lŭ Gr. Birea ne-a înfăţişatŭ corectŭ pe „Dornescu«. — Rolulŭ »Bariţei“ l'a jucatŭ bine şi naturalŭ d-şóra Elena Popovicĭ, ér puşcaşulŭ „Ioniţă“ nu'şĭ putea găsi un interpretŭ mai fidelŭ decâtŭ d-lŭ Cristescu, care a şi stêrnitŭ multŭ rîsŭ. — Rolulŭ „D-nei Belicĭ“ a fostŭ fórte nimeritŭ datŭ d-şórei Maria Teochar, care l'a şi jucatŭ neaşteptatŭ de bine. — D-şóra Elena Bogdanŭ, ca „D-na Renon« a fostŭ potrivitŭ de bine, ér d-lŭ Ionŭ Duşoiu jun. în rolulŭ lui »Buzduganŭ“ a fostŭ bine şi a avutŭ şi unele momente comice.

In generalŭ representarea comédiei a reuşitŭ peste aşteptare. Tabloulŭ cu mulţimea de ţĕrance şi ţĕranĭ în frumóse costume naţionale a plăcutŭ nespus de mult.

Scirĭ poliţienescĭ. Erĭ diminéţă, într'una din cele din urmă case din Pajişte, în Scheiu, a fostŭ găsită arsă vĕduva Paraschiva Peligradŭ, care era sĕracă şi trăia din cerşitŭ. Fiindŭ că s'au descoperitŭ pe cadavru micĭ rănirĭ, care probabilŭ că ele potŭ provenì din vre-unŭ actŭ de violinţă, de aceea nu e eschisă posibilitatea că aci s'a comisŭ o crimă. S'a făcutŭ arătare la judecătoria penală competentă.

Ultime scirĭ.

Parisŭ, 12 Decemvre. — D. Tirard a rĕuşitŭ a forma astfelŭ cabinetulŭ: D. Tirard, presidentŭ alŭ consiliului şi ministru de finanţe; Flourens, afacer. streine; Fallières, justiţie; Dantresme, comerţŭ; Loubet, lucrărĭ publice; Faye, instrucţia publică; Mahy, marină; Viette, agricultură; Sarriens, interne. Portofoliulŭ rĕsboiului s'a oferitŭ generalului Tricoche şi generalului Logrot; se aştéptă hotărîrea lorŭ.

Viena, 13 Decemvre. — Din sorginte oficiósă se desminte sgomotulŭ privitorŭ la demisiunea comitelui Kalnoky. Se ḑice că comitele Kalnoky este opusŭ orĭ cărei concesiunĭ în afacerile bulgare. Se asigură că archiducele Albrecht caută un mijlocŭ d'a aplana conflictulŭ cu Rusia.

Londra, 13 Decemvre. — Se anunţă din Petersburg ḑiarului „Times“ că guvernulŭ rusescŭ va esplica prin calea presei că concentrările trupelorŭ sale la graniţă nu suntŭ motivate decâtŭ prin trebuinţa de mişcare a armatei şi că n'au nicĭ unŭ caracterŭ agresivŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 14 Decemvre. — Faima lăţită despre retragerea contelui Kalnoky dela ministeriulŭ de esterne este a se reduce la o manevră de bursă.

BERLINŬ, 14 Decemvre. — Parlamentulŭ germanŭ a respinsŭ vama propusă de şése marce pe grâu şi sĕcară şi a primitŭ vama pe grâu cu cincĭ marce.

PARIS, 14 Decemvre. — Camerele francese au primitŭ favorabilŭ mesagiulŭ preşedintelui republicei.

In afacerea Wilson camera de punere în acusaţiune a datŭ unŭ ordinŭ de sistare a procesului

DIVERSE.

A născutŭ o »bróscă“! — Soţia unui veterinarŭ din Csikszereda, care mai de demultŭ sufere de bólă de stomacŭ, cu aceea 'şĭ-a suprinsŭ în ḑilele trecute bărbatulŭ, când acesta a sositŭ acasă, că a născutŭ o „bróscă“ şi i-o arĕtă numai decâtŭ, aflându-se brósca în patŭ lângă bolnava femee. Bărbatulŭ a luatŭ brósca şi a dus'o la farmaciă, unde au luat'o în privire medicii, dér neputêndu i afla rostulŭ, au trimis'o la universitatea din Cluşiu. Aci apoi au constatatŭ că brósca e o bróscă ca tóte bróscele, care nicĭ când în pântece de omŭ nu a avutŭ fericirea a fi; că în pântecele bróscei s'au aflatŭ rĕmăşiţe de mâncărĭ omenescĭ au esplicat'o medicii profesorĭ astfelŭ, că muerea cea bolnavă a muşcatŭ limba bróscei, apoi i-a îndesatŭ pe gură mâncare, ca sĕ se pótă face vestită cu acea că ea a născutŭ o — bróscă!

Omŭ cu cornŭ. — Despre bărbaţii. pe carĭ femeile lorŭ îi înşélase ḑice că le crescŭ córne! Nu scim nefericitulŭ omŭ d. Ischl, despre care e vorba, este înşelat orĭ nu de nevastă-sa, dér aceea se scie că îi cresce unŭ cornŭ formalŭ în ceafă. Cornulŭ a ajunsŭ lungime de 20 centimetri, şi începe a se întări bine. Au ruptŭ o bucăţică din elŭ, şi omulŭ nu a simţitŭ nicĭ o durere. Bucăţica acésta a trimis'o la Viena, ca sĕ o ia in privire scienţifică şi sĕ-i spună ce — făcătura e?

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Peleşulŭ, l'aşa cuvinte,
Se treḑesce ca din visŭ,
Lumea nouĕ 'n a lui minte
De-odată s'a deschisŭ;
Bucurosŭ elŭ la turbină
Se repede 'nvingĕtorŭ,
Ca sĕ macine lumină
Dela fulgerii din norĭ.

Şi de-atuncĭ, când nóptea vine
Născĕtóre de suspinĭ,
Aste locurĭ le veḑĭ pline
De fantastice luminĭ.
Feeria se întinde
Peste falniculŭ castelŭ,
Ce ferestrile 'şĭ-aprinde
Ca de-unŭ sóre-ascunsŭ în elŭ.

IV.

Ḑiua Peleşulŭ lucréză
Câtŭ unŭ uriaşŭ vênjosŭ,
Ér când ḑiua înseréză,
Redevine Fĕt-Frumosŭ,
Şi-n castelŭ apoi apare
Cu pasŭ veselŭ triumfalŭ,
Căcĭ e naşulŭ sĕu şi are
Locŭ la prânḑulŭ celŭ regalŭ

Intre florĭ şi 'ntre copile,
Intre ambii Suveranĭ,
Elŭ s'arată micŭ de ḑile,
De şi are mii de anĭ,
Şi Regina 'nveselită
Ilŭ desmeardă-adesea-orĭ
P'a sa cómă împletită
Cu brilanţĭ scânteiătorĭ.

Apoi mândrulŭ, după cină,
La toţĭ lasă rĕmasŭ bunŭ,
Saltă sprintenŭ, se închină
Şi, plecândŭ ca unŭ nebunŭ,
Elŭ se duce sĕ se culce,
Plinŭ de viéţă fericitŭ,
Pe alŭ Prahovei sînŭ dulce
Ca'ntr'unŭ légănŭ multŭ iubitŭ.

. . . .
. . . .

Ea ilŭ mustră cu blândeţe
Şi 'i-totŭ ḑice, că-'i pĕcatŭ
De a perde 'n tinereţe
Cursulŭ sĕu neatêrnatŭ.
Elŭ rĕspunde cu mândriă:
„Mândră fii de-alŭ meu norocŭ!
„Ḑicŭ Lumină ca sĕ fiă,
„Şi Lumină e pe locŭ!“.

Castelulŭ Peleşu, 15 Octomvre.

Strigăturĭ poporale

din Câmpia Transilvaniei, culese de

A. M. învĕţ.

Trandafirŭ crescutŭ în fênŭ,
Cinstesce omulŭ bĕtrânŭ,
Ca sĕ'ţĭ deie cuvêntŭ bunŭ.
Trandafirŭ crescutŭ în érbă
Cinstesce omulŭ de trébă
Sĕ nu'ţĭ deie vorbă slabă.

***

Sócră sócră pómă acră!
De te-ai cóce câtŭ te-ai cóce,
Pómă dulce nu te-i face;
De te-ai cóce cu anulŭ,
Totŭ vei fi ca cătranulŭ.

***

De nimica nu mĭ-e frică
Nicĭ de bâtă cu măciucă,
De nimica nu mĕ temŭ
Nicĭ de bâtă de lemnŭ.

***

Din satulŭ din care-sŭ eu,
Nu-i nicĭ popă nicĭ birĕu,
Că i-a bătutŭ Dumneḑeu,
Pe popă pentru popiă,
Pe birĕu pentru porţiă,
Pe diacŭ*) pentr'o poveste
Şi pe fĕtŭ**) pentru neveste.

*) Cantorulŭ.
**) Crâsniculŭ, paraclisierulŭ.

Frunḑă verde de alună,
Place'mĭ copila română,
Că i frumósă, drăgăstósă,
Te pĕtrunde pân' la ósă.

***

Dragă mĭ-e mândra bălae,
Că sci face la mălae,
Bagă douĕ, scóte nouĕ,
Dér le bagă cu lopata
Şi le scóte cu covata.

***

Mĭ-a făcutŭ maica gura
Că décă m'oiu străina
Sĕ mĕ mângăiu cu dênsa.

***

Copiliţă dela ţéră
Ce ţĭ-e gura aşa amară
Orĭ de pită de sĕcară,
Orĭ de grâu de primăvară?!
Vinŭ la noi la Bucurescĭ
Sĕ'ţĭ dau miere so'ndulcescĭ,
Orĭ stafide orĭ migdale
De care ţĭ placŭ dumitale.

***

Cătânire-aşŭ cătâni
La compania mânduţii
Unde-i compania de fete
Şi puşcuţa de lemnŭ verde,
Baioneta de nuiele
Strajameşterŭ de muiere.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	98 05	Bonurĭ croato-slavone	105 75
Rentă de hârtiă 5%	83.20	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148. –	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	93 75	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	79.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 25	Renta de arg. austr.	81 60
Bonurĭ rurale ungare	104.—	Renta de aurŭ austr.	110 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50	Losurile din 1860	133 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.50	Acţiunile băncei austro-ungare	875 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.25	Act. băncei de creditŭ ung.	279.50
Bonurĭ rurale transilvane	103 50	Act. băncei de creditŭ austr.	274.90
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
		Napoleon-d'orĭ	10.—
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	126.30

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 30 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93½	94½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» » » (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra anrŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 14 Decemvre st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.53	Vênd.	8.55
Argint românesc	»	8.50	»	8.53
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.24	»	11.36
Imperialĭ	»	10.24	»	10.26
Galbenĭ	»	5.87	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
» » » 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

2—3

Unŭ locŭ de păşune

în mărime de 278 jugĕre catastr. 1400 stînjinĭ pătraţĭ, situatŭ pe unŭ platou de mijlocŭ, se arendézä pe 6 anĭ.

Licitaţiunea se va face la *6 (28) Decemvrie 1887 în casa comunală din Rotbavŭ, la 10 óre a. m.*

Preţulŭ strigărei 500 fl. v. a. pe anŭ. Vadiu e de 10%. Informaţiunĭ mai de aprópe la:

Ev. Presbiterium A. B. Rothbach (Veresmart.)

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru pânĕ acuma.

Domnii ce se abonézä din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi poşta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitâţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,“

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, rómanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractézä cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivídilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — **Preţulŭ de prenumeraţiune** pe anulŭ întregŭ e 4 fl. **pentru Romănia şi străinătate** 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puteréa amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „**Idealulŭ pierdutŭ**“ — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invĕderită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprindêndŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, intocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în ~~scóla poporală pentru învĕţătorĭ~~ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătura de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.